

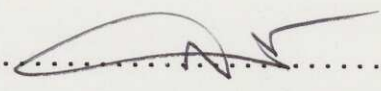
บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของเกษตรกรผู้ถือครองที่ดินแบบต่าง ๆ :
กรณีศึกษา อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นางภรณ์ศิริ เพิ่มแสงงาม

ชื่อปริญญา : เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

(รองศาสตราจารย์ ดร. สิตานนท์ เจษฎาพิพัฒน์)

....26.../....มค..../....38....

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและศึกษาเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในอำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่ แยกตามลักษณะการถือครองและอธิบายความแตกต่างของระดับประสิทธิภาพเชิงเทคนิคที่มีอยู่ตามลักษณะการถือครองที่ดิน และความเข้มข้นของการใช้ปัจจัยการผลิต (factor intensity) ทั้งนี้เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในตำบลหนองดง และตำบลหารแก้ว ซึ่งเป็นตำบลใกล้เคียง ที่มีการเพาะปลูกข้าวนาปี และนาปรัง และมีสิ่งแวดล้อมทางการผลิตที่ใกล้เคียง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบจงใจ (purposive sampling) ได้ตัวอย่างผู้ปลูกข้าว 93 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้เพาะปลูกนาปี 92 ราย โดยแบ่งเป็นเกษตรกรเจ้าของที่ดิน 25 ราย เกษตรกรผู้เช่า 27 ราย และเกษตรกรผู้เช่าบางส่วน 41 ราย และในจำนวน 93 รายนี้ แบ่งเป็นผู้เพาะปลูกนาปรัง 26 ราย โดยเป็นเกษตรกรเจ้าของที่ดิน 8 ราย เกษตรกรผู้เช่า 11 ราย และเกษตรกร ผู้เช่าบางส่วน (ที่ปลูกเพื่อขาย) 7 ราย

การคำนวณระดับประสิทธิภาพเชิงเทคนิค โดยใช้ Linear Programming และการวิเคราะห์ระดับความแตกต่างของประสิทธิภาพเชิงเทคนิค โดยใช้ regressing technique เพื่ออธิบายเชิงเหตุผลและผลของตัวแปรอิสระ พบว่าเกษตรกรผู้เพาะปลูกกลุ่มต่าง ๆ ที่มีค่าประสิทธิภาพเชิงเทคนิคแตกต่างกัน ในฤดูนาปีนั้นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในเชิงสถิติ นอกจาก

นี้ยังพบว่าเราสามารถแบ่งเกษตรกรผู้เพาะปลูกนาปี เฉพาะผู้เช่าบางส่วนออกเป็นสองกลุ่ม อีกทั้งยังสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความแตกต่างของประสิทธิภาพเชิงเทคนิคที่มีอยู่ระหว่างกลุ่มระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 โดยที่ในนาปี กลุ่มผู้เช่าบางส่วนประเภทที่เช่าเพราะผลผลิตที่ได้ไม่พอกินหรือยากจน มีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคต่ำกว่า กลุ่มเกษตรกรผู้เช่าบางส่วนซึ่งปลูกเพื่อขาย

สำหรับนาปรัง พบว่าผู้เช่าบางส่วนที่ผลิตเพื่อขาย มีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสูงที่สุด รองลงมาได้แก่เกษตรกรเจ้าของที่ดิน และผู้เช่า การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่ออธิบายความแตกต่างนี้ ความเข้มข้นของปุ๋ยเคมี และลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรผู้เพาะปลูกนาปรังสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความแตกต่างของประสิทธิภาพเชิงเทคนิคที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 โดยที่เกษตรกรประเภทเจ้าของที่ดินและผู้เช่าบางส่วนที่ทำการผลิตเพื่อขายมีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสูงกว่ากลุ่มเกษตรกรประเภทผู้เช่าตามลำดับ นับว่าขัดแย้งกับการคำนวณข้างต้น แต่สอดคล้องกับทฤษฎีดั้งเดิม

การศึกษาในครั้งนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่ารัฐควรมีนโยบายการจัดสรรที่ดินให้เพียงพอแก่การทำกินของเกษตรกรเพื่อเป็นการให้แรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพเชิงเทคนิค โดยให้ความช่วยเหลือควบคุมราคาปัจจัยการผลิต และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี มากกว่าการใช้นโยบายแทรกแซงราคาผลผลิตซึ่งควรจะนำไปใช้ในฤดูการผลิตนาปรัง ซึ่งเป็นการผลิตเชิงพาณิชย์นอกจากนี้ สำหรับนโยบายการลดพื้นที่เพาะปลูกนาปรัง ควรกระทำในส่วนของเกษตรกรกลุ่มอื่น ยกเว้นเกษตรกรผู้เช่าบางส่วนที่ปลูกเพื่อขาย ทั้งนี้เพราะเกษตรกรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีระดับประสิทธิภาพสูงสุด

ABSTRACT

Title : Farmers' technical efficiencies under various
types of land ownership : A case study of
Amphoe Hang Dong, Chiangmai Province

By : Pornsinee Pheamsangngam

Degree : Master of Agricultural Technology
(Cooperative Economics)

Major Field : Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisory Board : *Sitanon Jelp*
(Associate Professor Dr.Sitanon Jesdapipat)

..... 26 / Jan, 1995

This study was designed to calculate technical efficiency levels of rice farmers in Hongdong of Chiangmai, and to explain differences in efficiency levels according to their land ownership, and the factor intensity. The results were used for policies.

The population of the study were the rice farmers in Tambon Nongtong and Tambon Harnkaeo, two nearby comparable villages in the district. With purposive sampling technique, 93 farmers were selected, of which 92 in-season rice farmers were categorized into 25 land owners, 27 tenant farmers and 41 partowners. Out of the total, 26 were off-season rice farmers who could be categorized into 8 land owners, 11 tenant farmers and 7 partowners.

Technical efficiency levels were calculated using linear programming and the regression techniques was employed to explain the differences that prevailed. It was found that the level of technical

efficiency which varied according to different land ownership cannot be confirmed statistically for in-season production. It was also found that technical efficiency levels differed within the group of partowners, at alpha equaled 0.10. The highest level of the in-season rice farmers came from the poor group of partowner whose product was for their own food. Technical efficiency indices for off-season revealed declining order from owners to partowners and tenants. At the significance level of 0.10 for off-season the factor intensity of fertilizers, and the different land ownership caused the variation of technical efficiency level to vary.

In this season owners and partowners were more efficient than tenants, but the results from regression technique, which conformed with theory, seemed to contradict early calculations.

Policy implications were drawn such that land should be appropriated to suffice farmers' production so that greater technical efficiency could be promoted. It seemed that policy which subsidized inputs and promoted adoption of new technologies was more logical than price intervention--which was more appropriate for off-season production. Acreage reduction should be targeted at other groups than partowners who farmed for commercial purpose. They were the ones who were most efficient.